

Практичний семінар для працівників НБУ

Консолідація вимог стандартів: МСБО 32 і МСФЗ 7

STAREP is supported with funding provided in part by European Union, Austria's Federal Ministry of Finance, Austrian Development Cooperation, Luxembourg's Ministry of Finance, SECO - State Secretariat for Economic Affairs

Паскаль Фрережак
Старший операційний
співробітник Центру реформ
фінансової звітності
Світового банку

16 листопада 2015 року

» Розділ 1. Розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7

- » Огляд МСФЗ 7

- » МСБО 1. Вимоги до розкриття інформації

- » Вимоги до розкриття інформації про кредитний ризик

- » Вимоги до розкриття інформації про ринковий ризик

- » Приклади: Розкриття інформації про кредитний ризик та ринковий ризик

Розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7

- » Дана презентація розглядає розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7 і увага в основному приділяється ринковому і кредитному ризикам
- » В цьому розділі міститься огляд МСФЗ і наведені практичні приклади розкриття інформації

МСБО 32. Фінансові інструменти: подання

- » Більшість частин МСБО 32 замінюється посиланням на МСФЗ 7
- » МСБО 32 тепер розглядає тільки класифікацію фінансових активів
- » Фінансовий інструмент класифікується як:
  - » фінансовий актив
  - » фінансове зобов'язання
  - » інструмент власного капіталу
- » У стандартах в основному йдеться про те, як розмежовувати власний капітал і зобов'язання. Наприклад випущені акції, що підлягають викупу:
  - » Якщо вони мають обов'язкову дату погашення: зобов'язання
  - » Викупу підлягає тільки: власний капітал (зобов'язання щодо передачі грошових коштів або фінансового активу не є обов'язковим)

МСФЗ 7. Розкриття інформації

Огляд – МСФЗ 7

- » МСФЗ 7 виданий в 2005 році і замінює МСБО 30 та МСБО 32
- » МСФЗ 7: Розкриття інформації охоплює усі фінансові інструменти
- » МСФЗ 7: вимоги до розкриття інформації включають більшість вимог МСБО 32
- » Є винятки: зокрема, пенсії, страхові контракти тощо
- » Застосовується до усіх суб'єктів господарювання, навіть якщо вони мають тільки декілька фінансових інструментів
- » Але необхідний рівень розкриття інформації залежить від використання фінансових інструментів і їх доступності ризику

- » Розкриття якісної і кількісної інформації, наприклад словами і цифрами
- » РМСБО вважає, що користувачам фінансових звітів потрібна інформація про доступність суб'єкта господарювання ризикам та про те, як здійснюється управління цими ризиками
- » Розкриття інформації в МСФЗ 7 здійснюється у трьох основних сферах: кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності

Останні зміни до МСФЗ 7

- » Ряд змін внесено до МСФЗ 7 до і після кризи
- » Березень 2009 року – більш повне розкриття інформації про оцінки справедливої вартості та ризик ліквідності
- » Жовтень 2010 року – передача фінансових активів – допомогти користувачам фінансових звітів оцінити доступність ризикам, пов'язану з передачею фінансових активів, і вплив цих ризиків на фінансовий стан суб'єкта господарювання

МСБО 1. Вимоги до розкриття інформації

- » МСБО 1 також включає ряд ключових вимог до розкриття інформації:
  - » Розкриття у стислому викладі суттєвих облікових політик
  - » Основа (або основи) оцінки
  - » Облікові політики, що є доречними для розуміння фінансових звітів
- » Вимоги до розкриття інформації в МСБО 1 безпосередньо пов'язані з вимогами до розкриття інформації в МСФЗ 7

Вимоги до розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7

- » Відповідно до МСФЗ 7: Надання якісної інформації у контексті кількісного розкриття дає змогу користувачам скомпонувати зв'язану розкритую інформацію і сформувати загальну картину характеру та рівня ризиків, що виникають внаслідок фінансових інструментів
- » Відповідно до МСФЗ 7: Взаємодія між якісною та кількісною розкритою інформацією сприяє розкриттю інформації у такий спосіб, який дає змогу користувачам краще оцінити вплив ризиків на суб'єкта господарювання
- » Що означає зазначене вище?
  - » Важливо те, що слова і цифри доповнюють одне одного і є значущими для користувачів
  - » Слова пояснюють цифри
  - » Слова повинні бути актуальними, а не «шаблонними»
  - » Слова повинні бути контекстуальними

Вимоги до розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7

- » Розкриття якісної інформації (зосереджене на ринковому ризику, кредитному ризику та ризику ліквідності)
  - » Для кожного типу ризику, що виникає внаслідок фінансових інструментів, суб'єкт господарювання розкриває:
    - » Вплив ризику і як він виникає;
    - » Свої цілі, політики та процеси щодо управління ризиком та методи, використані для оцінки ризику;
    - » Будь-які зміни порівняно з попередніми періодами

Вимоги до розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7

» Класи фінансових інструментів і рівень розкриття

- » Якщо згідно з вимогами розкриття інформації здійснюється за класами фінансових інструментів, суб'єкт господарювання об'єднує фінансові інструменти в класи, які відповідають характеру розкритої інформації та враховують характеристики цих фінансових інструментів
- » Суб'єкт господарювання надає достатню інформацію, щоб здійснити звірку з позиціями, представленими у звіті про фінансовий стан

» Наслідки

- » Користувачі повинні бути в змозі бачити «слід» від приміток до звіту про фінансовий стан і навпаки
- » Інформація повинна бути досить докладною, тобто надмірне агрегування недоцільне
- » Не плутати між класами і категоріями (пар. 4 в МСБО 39)

Вимоги до розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7 – кредитний ризик

- » Суб'єкт господарювання розкриває за класом фінансового інструмента:
  - » Суму, яка найкраще відображає його максимальний рівень кредитного ризику без урахування застави
  - » Опис застави, утримуваної як забезпечення
  - » Інформацію про кредитну якість фінансових активів, які не є ні простроченими, ні такими, корисність яких зменшилась
  - » Для фінансових активів, які є простроченими або корисність яких зменшилась:
  - » Аналіз фінансових активів за строками погашення, які є простроченими на кінець звітного періоду, але не знеціненими; та
  - » Аналіз фінансових активів, які окремо визначені як такі, корисність яких зменшилась, на кінець звітного періоду, включаючи чинники, що їх розглядав суб'єкт господарювання при визначенні зменшення корисності
  - » Якщо застава відповідає критеріям визнання в інших МСФЗ, суб'єкт господарювання розкриває характер та балансову вартість активів

Вимоги до розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7 – кредитний ризик

- » Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони
- » Прострочений – фінансовий актив є простроченим, якщо контрагент не здійснив платежу, коли настав його строк за контрактом

Вимоги до розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7 – кредитний ризик

- » Розкриття інформації про кредитний ризик (а також ринковий ризик та ризик ліквідності) слід наводити у фінансових звітах або включати шляхом перехресного посилання фінансових звітів на якийсь інший звіт, такий як коментарі управлінського персоналу або звіт з оцінки ризиків, що є доступним для користувачів фінансових звітів
- » Без інформації, що додається шляхом перехресного посилання, фінансові звіти є неповними
- » Коли суб'єкт господарювання використовує кілька методів для управління ризиками, суб'єкт господарювання розкриває інформацію, застосовуючи метод або методи, які забезпечують найдоречнішу та найдостовірнішу інформацію

Вимоги до розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7 – ринковий ризик

- » Ринковий ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик
- » Валютний ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін валютних курсів
- » Відсотковий ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок
- » Інший ціновий ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають внаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), наприклад, власний капітал або товари

Вимоги до розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7 – ринковий ризик

- » Аналіз чутливості
- » Для того щоб відобразити вплив ринкового ризику на оцінку фінансових інструментів, суб'єкт господарювання розкриває інформацію про аналіз чутливості для кожного типу ринкового ризику, показуючи, як зміни у відповідній змінній ризику, що були обґрунтовано можливими на цю дату, впливатимуть на прибуток або збиток та власний капітал
- » Розкрити інформацію про: методи та припущення, використані при складанні аналізу чутливості;
- » Розкрити інформацію про: зміни (у порівнянні з попереднім періодом) у використаних методах та припущеннях і причини таких змін

Вимоги до розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7 – ринковий ризик

- » Аналіз чутливості є своєрідним стрес-тестуванням з менш радикальними припущеннями
- » Незважаючи на те, що наглядові органи можуть мати доступ до більш докладних даних про аналіз чутливості або можуть вимагати від фірм виконання більш суворих тестувань щодо впливу ринкових ризиків на прибуток або збиток та капітал, розкриття інформації про ринковий ризик в МСФЗ 7 є гарною відправною точкою
- » Наглядові органи також можуть переглядати це розкриття для перевірки їх відповідності пруденційним даним

Розкриття інформації відповідно до Базель II (опора 3) та МСФЗ 9

- » Принципи узгоджуються з цілями МСФЗ: зрозумілість, повнота, корисність, послідовність, порівнянність
  - » Деякі теми – такі самі:
    - » Інформація про доступність ризикам та пом'якшення наслідків
      - » Кредитний ризик
      - » Ринковий ризик
  - » Операційний ризик не включений в МСФЗ
  - » Базель II (опора 3) вимагає певних форматів подання кількісної інформації у випадках, коли МСФЗ є більш гнучким
  - » МСФЗ та Базель II вимагають кількісну та якісну інформацію
- Важливість розгляду інформації з двох джерел даних процесі аналізу портфелів фінансових інструментів та пов'язаних з ними ризиків

Погляди, виражені в цій презентації, не обов'язково відображають точку зору Ради виконавчих директорів Світового банку або урядів, які вони представляють

Дякуємо!